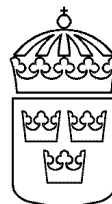

Finansutskottets yttrande 1995/96:FiU2y

Regeringens behandling av riksdagens skrivelser

1995/96
FiU2y

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har den 23 januari 1996 beslutat att bereda samtliga utskott tillfälle att – i de delar som har samband med respektive utskotts beredningsområde – yttra sig över regeringens skrivelse 1995/96:15 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser.

Utskottet

Inledning

Enligt finansutskottet är det en viktig uppgift för utskotten att inom sina respektive ansvarsområden följa upp hur riksdagens tidigare beslut har genomförts av regeringen. Den återrapportering som regeringen årligen gör till riksdagen av sina vidtagna åtgärder med anledning av riksdagens olika beslut är ett viktigt instrument i detta arbete. Enligt utskottets mening har utskottens uppföljningsarbete underlättats genom de successiva förbättringar av redovisningen som genomförts under senare år. Utskottet noterar med tillfredsställelse att de moment som innehåller tillkännagivanden till regeringen i den nu aktuella redogörelsen redovisats i särskild ordning, något som utskottet efterlyst vid flera tillfällen.

Inom utskottet har en granskning genomförts av de sammanlagt 43 riksdagsskrivelser i 1995 års redogörelse som berör utskottets beredningsområde. Av skrivelserna är endast två stycken äldre än två år, varav den äldsta från riksmötet 1990/91. Tio av skrivelserna anges av regeringen som icke slutbehandlade. Enligt utskottets mening har riksdagens beslut inom utskottets ansvarsområde i allt väsentligt genomförts i rimlig tid.

Behandlingen av riksdagens tillkännagivande

Utskottet har i likhet med de närmast föregående åren ägnat särskild uppmärksamhet åt hur riksdagens tillkännagivanden till regeringen har behandlats. Av redogörelsen framgår att utskottet under föregående riksmöte varit återhållsamt med att i sina betänkanden föreslå tillkännagivanden. Utskottet anser att tillkännagivandena i flertalet fall har behandlats på ett sätt som kan

anses motsvara vad utskottet och riksdagen avsåg när beslutet fattades. Utskottet anser dock att det finns anledning att på tre punkter kommentera redovisningen.

Våren 1991 begärde riksdagen på utskottets förslag att *en kartläggning av de statliga subventionerna* skulle göras (redogörelsen punkt Fi 2). Regeringen pekar i sin redovisning på att den utredare som tillsattes tre år senare, dvs. år 1994, nu har lämnat sina förslag och att remissbehandling pågår. Regeringen anmäler att den avser att återkomma till riksdagen i ärendet.

Våren 1993 begärdes från riksdagens sida på motsvarande sätt förslag om *ett nytt bosparsystem* (redogörelsen punkt Fi 8). Finansutskottet anförde vid detta tillfälle att det borde ankomma på regeringen att närmare överväga hur ett nytt statligt premierat bosparsystem bör utformas och därefter underställa riksdagen ett förslag i frågan. Regeringen hänvisar i redogörelsen till en i mars 1995 tillsatt bostadspolitisk kommitté i vars uppdrag bl.a. ingår att beakta frågor om bosparande.

Utskottet konstaterar att regeringen inte i något av dessa båda fall anger någon riktpunkt för när man avser att återkomma till riksdagen med förslag till ställningstagande i dessa frågor. Enligt utskottet bör regeringen i större utsträckning än för närvarande ange en sådan riktpunkt i anslutning till att den första gången lämnar en redovisning för riksdagen hur man avser att behandla riksdagens beslut om tillkännagivanden.

Våren 1994 föreslog regeringen i kompletteringspropositionen att *finansfullmakten* skulle kunna användas mer flexibelt än tidigare. Avsikten var att regeringen skulle ges möjlighet att kunna disponera finansfullmakten för åtgärder som skulle kunna ge omedelbar effekt på sysselsättningen och som dithills inte kunnat göras på detta sätt. I ett tillkännagivande till regeringen underströk utskottet att finansfullmakten inte bör ges den omfattning eller innebörd att regeringsformens regler åsidosätts. Bl.a. pekade utskottet på att den inte får användas för arbetsmarknadspolitiska insatser av sådant slag som riksdagen behandlat men avvisat och naturligtvis inte berättigar regeringen att ändra i de regler som följer av lag eller annat riksdagsbeslut (bet. 1993/94:FiU20).

Som svar på detta anmälde regeringen i föregående års redogörelse att regeringen avsåg att meddela Riksrevisionsverket vad riksdagen beslutat. I sitt yttrande (1994/95:FiU2y) ansåg utskottet att ärendet dock inte kan anses avslutat förrän regeringen redovisat hur man avser att utnyttja finansfullmakten. Utskottet uttalade att riksdagens tillkännagivande inte hade behandlats på ett tillfredsställande sätt i redogörelsen. I den nu aktuella redogörelsen (punkt Fi 24) anmäls att regeringen den 4 maj 1995 beslutat lägga riksdagens skrivelse till handlingarna sedan det visat sig att det givna bemyndigandet inte kommer att utnyttjas.

Utskottet förutsätter att frågan om regeringens behov av en ekonomisk reserv kommer att behandlas i samband med att det aviserade utgiftstaket redovisas i budgetpropositionen.

Uppföljning av riksdagens budgetbeslut

1995/96:FiU2y

I anslutning till behandlingen av regeringens redogörelse görs inom utskottet också en uppföljning av hur riksdagens budgetbeslut har genomförts. En granskning görs därvid av hur regleringsbrevet överensstämmer med riksdagens beslut i anslagsfrågor. I sammanhanget övervägs bl.a. hur de av regeringen i regleringsbrevet angivna verksamhetsmålen för olika verksamheter bidrar till att de av riksdagen fastställda övergripande målen uppfylls. Vidare prövas om de krav som regeringen ställer på myndigheterna i regleringsbrevet att återskatta resultatet av verksamheten även tillgodoser riksdagens behov av att kontrollera om de av riksdagen uppställda målen uppfylls.

I budgetuppföljningen ingår också att ta del av myndigheternas årsredovisningar och av Riksrevisionsverkets revisionsrapporter med anledning av dessa samt av Riksrevisionsverkets s.k. årliga rapport till regeringen. Som en del i utskottets uppföljningsverksamhet anordnades den 20 februari 1996 en utfrågning om utvecklingen av mål- och resultatstyrningen inom statsförvaltningen med företrädare för Finansdepartementet och Riksrevisionsverket.

Stockholm den 5 mars 1996

På finansutskottets vägnar

Jan Bergqvist

I beslutet har deltagit: Jan Bergqvist (s), Per-Ola Eriksson (c), Sören Lekberg (s), Lisbet Calner (s), Bo Nilsson (s), Sonja Rembo (m), Arne Kjörnsberg (s), Sonia Karlsson (s), Lennart Hedquist (m), Susanne Eberstein (s), Johan Lönnroth (v), Kristina Nordström (s), Roy Ottosson (mp), Mats Odell (kds), Per Bill (m) och Karin Pilsäter (fp).

Gotab, Stockholm 1996

1995/96:FiU2y